

ОБРАЗЕЦ ПРОЕКТИ

<u>Организация</u> <u>изпълнител</u>	Институт по невробиология, Българска академия на науките
Име на проекта	Интердисциплинарно изследване на зрителното възприятие при аутизъм: възможности за нови диагностични и терапевтични стратегии
Идентификационен номер	КП-06-Н95/12
Кратко описание	<p>С реализирането на това проектно предложение ще се отговори на потребността от развитие на мулти- и интердисциплинарни подходи за по-добро разбиране, навременна диагностика и целенасочена подкрепа за хората с разстройство от аутистичния спектър. Това е в съответствие с препоръките на Европейския парламент и е част от приоритетите на Хоризонт Европа 2025–2027 и Европейското изследователско пространство.</p> <p>Основните дейности по проекта включват провеждане на сравнителни интердисциплинарни изследвания сред лица с аутизъм и с типично развитие. В тази връзка се обединяват няколко вида подходи: оптометрични, психофизични неврофизиологични методи. Съчетаването на тези подходи ще осигури информация за начина, по който зрителната информация се преработва — от най-ниските нива в зрителната система и оптичния апарат на окото, през подкоровите зрителни пътища, до първичната зрителна кора, включително взаимодействието с по-висшите корови области.</p> <p>Интегрирането на психологически и лингвистични методи ще даде възможност за анализ на влиянието на особеностите в обработката на зрителна информация върху съзнателното зрително възприятие, изграждането на стратегии за решаване на зрителни задачи и генериране на отговор.</p> <p>Чрез интеграция на данни от различни източници в семантична графова база и използването на големи езикови модели, проектът има за цел да идентифицира нови фактори на влияние, както и нови неврофизиологични и поведенчески маркери, които да допълнят традиционните клинични критерии.</p> <p>Получените резултати могат допринесат значимо както за фундаменталната наука, така и за подобряване на диагностиката, терапевтичните подходи, а също и социалните и здравни политики.</p>
Ключови думи	Зрително възприятие; разстройство от аутистичния спектър
Кратко описание на очакваните резултати	Очакваните резултати от проекта включват придобиването на нови знания, които ще допринесат за по-задълбоченото разбиране на връзките между психофизични, психологични, неврофизиологични, поведенчески и когнитивни характеристики, както при РАС, така и при типично развитие.
Тип на проекта – национален, международен, друг	Национален
Срок на осъществяване	Начална дата: 09.12.2025 г. , до: 2029 г.
Научна област	Обществени науки, Биологически науки
Конкурс	Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2025 г.

ОБРАЗЕЦ ПРОЕКТИ

Научен ръководител	Доц. д-р Милена Славчева Михайлова	
<u>Колектив</u>		
Член на колектива/ Позиция	<p>Доц. д-р Надежда Богданова Бочева</p> <p>Доц. д-р Цветалин Тотев Тотев</p> <p>Гл. ас. д-р Мирослава Димитрова Стефанова</p> <p>Гл. ас. д-р Калина Иванова Рачева</p> <p>Гл. ас. д-р Биляна Захариева Генова</p> <p>Д-р Светла Николаева Стайкова</p> <p>Д-р Маргарита Боянова Видинова (по баща Златкова)</p> <p>Доц. д-р Катерина Атанасова Щерева</p> <p>Гл. ас. д-р Мила Тониева Драгомирова</p> <p>Гл. ас. д-р Десислава Александрова Маслинкова</p> <p>Гл. ас. д-р Йордан Красимиров Ходжев</p> <p>Мария Енчева Станчева, СУ „Св. Климент Охридски“</p> <p>Петя Йорданова Кайрякова, Биологически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ф. № 7BL0500019</p> <p>Боян Владиславов Христов, Философски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ф. № 2FF0900043</p> <p>Теодор Цветалинов Тотев, Факултет по математика и информатика, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ф. № 3MI0800652</p> <p>Александър Георгиев Георгиев, ВТУ "Тодор Каблешков", Ф № 242020</p> <p>Калина Драгомирова Нацева, Физически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ф. №2PH4400027</p>	<p>учен</p> <p>учен</p> <p>учен</p> <p>учен</p> <p>учен</p> <p>постдокторант</p> <p>пенсионер</p> <p>учен</p> <p>постдокторант</p> <p>постдокторант</p> <p>постдокторант</p> <p>докторант</p> <p>студент</p> <p>студент</p> <p>студент</p> <p>студент</p>
<u>Финансова информация</u>		
Основно финансиране – лв, €	180 000 лв, 92 032,54 Евро	
Финансираща организация	Фонд „Научни изследвания“	
Допълнително финансиране	75 000 лв, 38346,89 Евро	
<u>Резултати</u>		
<u>Публикации</u>		
<u>Сайт на проекта</u>		
<u>Applying organization</u>	Institute of neurobiology, Bulgarian Academy of Sciences	

ОБРАЗЕЦ ПРОЕКТИ

Project title	Interdisciplinary study of visual perception in autism: opportunities for new diagnostic and therapeutic strategies
Identification number	KP- 06-N95/12
Short description	<p>This project proposal addresses the necessity for multi- and interdisciplinary methodologies to enhance understanding, facilitate timely diagnosis, and provide targeted support for individuals with ASD. The initiative aligns with the recommendations of the European Parliament and represents a priority within Horizon Europe 2025-2027 and the European Research Area.</p> <p>The main activities of the project will focus on conducting comparative interdisciplinary studies between individuals with autism and typically developing individuals. To accomplish this, we will use a combination of several approaches: optometric, psychophysical and neurophysiological methods. The combination of these approaches will provide insight into how visual information is processed, from the lowest levels of the visual system and the optical apparatus of the eye, through the subcortical visual pathways, to the primary visual cortex, including interactions with the higher cortical areas.</p> <p>The integration of psychological and linguistic methods will enable the analysis of how the characteristics of visual information processing influence conscious visual perception, the development of strategies for solving visual tasks, and the generation of responses.</p> <p>By integrating data from various sources into a semantic graph database and utilizing large language models, the project aims to identify new influencing factors, as well as novel neurophysiological and behavioral markers, to complement traditional clinical criteria.</p> <p>The findings from this project could greatly enhance fundamental scientific knowledge, as well as improve diagnostics, therapeutic approaches, and social and health policies.</p>
Keywords	Visual perception; autism spectrum disorder
Short description of expected results	The expected outcomes of the project include the generation of new knowledge that will contribute to a deeper understanding of the relationships among psychophysical, psychological, neurophysiological, behavioral, and cognitive characteristics in both autism spectrum disorder (ASD) and typical development.